

Söndag efter jul

Predikan i Osby kyrka 28 dec 08

”Guds barn”

Matt 2:13-23

När de hade gett sig av visade sig Herrens ängel i en dröm för Josef och sade: "Stig upp och ta med dig barnet och hans mor och fly till Egypten och stanna där tills jag säger till dig, ty Herodes kommer att söka efter barnet för att döda det." ¹⁴Josef steg upp och tog om natten med sig barnet och hans mor och begav sig till Egypten, ¹⁵och där stannade han tills Herodes hade dött, för att det som Herren hade sagt genom profeten skulle uppfyllas: Från Egypten har jag kallat min son.

¹⁶När Herodes märkte att han hade blivit lurad av stjärntydarna blev han ursinnig, och han lät döda alla gossar i Betlehem och dess omnejd som var två år eller därunder; det var den tid han hade fått fram genom att fråga ut stjärntydarna. ¹⁷Då uppfylldes det som sagts genom profeten Jeremia: ¹⁸Rop hörs i Rama, gråt och högljudd klagan: Rakel begråter sina barn, hon låter inte trösta sig, ty de finns inte mer. ¹⁹När Herodes hade dött visade sig Herrens ängel i en dröm för Josef i Egypten ²⁰och sade: "Stig upp och ta med dig barnet och hans mor och bege dig till Israels land. De som ville ta barnets liv är döda." ²¹Josef steg upp och tog med sig barnet och hans mor och flyttade tillbaka till Israels land. ²²Men när han hörde att Archelaos var kung i Judeen efter sin far Herodes vågade han inte återvända dit. I en dröm blev han tillsagd att dra sig undan till Galileen, ²³och där bosatte han sig i en stad som heter Nasaret, för att det som sagts genom profeterna skulle uppfyllas: Han skall kallas nasaré.

Knappt har Guds Son blivit född så försöker starka krafter att genast eliminera honom. Och det är inte bara mänsklig maktlystnad som ligger bakom. Det finns mörka, demoniska krafter som anade innebörden med detta barn, som förstod mer än andra och som bestämmer sig för att agera med en gång. Guds frälsning skulle krossas i dess linda.

I kung Herodes så hade dessa makter en bundsförvant. Den onde kungen var redan korrumpad av sin egen: hans illdåd var väl kända: år 29 f Kr lät han exempelvis mörda sin hustru Mariamne och alla hennes släktingar med undantag för de två söner de hade tillsammans, Aristobulus och Alexander. År 7 f Kr dödade han emellertid även dem sedan hans son Antipater anklagat dem för att vara ute efter att mörda sin far. På sin dödsbädd gav han order om att döda också Antipater eftersom han misstänkte att denne planerat att förgifta honom.

Han tror nu att barnet som stjärntydarna talat om innebär ett hot mot hans tron, han förstår inte att Jesus ska bli kung i en helt annan och mycket större betydelse.

Vi kan tycka att det är märkligt att han så fruktar detta till synes obetydliga barn. Hur kunde han på allvar vara orolig att en son till en fattig snickare i en obetydlig del av landet skulle kunna göra anspråk på kungatronen? Här kommer hans psykopatiska drag fram. Så ängslig är han att han ska förlora sin ställning att han bestämmer sig för att ta det säkra för det osäkra. Han fattar det ohyggliga beslutet att döda samtliga barn under två års ålder i Betlehem med omnejd. Bara för att vara säker på att Jesus också verkligen blir dödad. För honom var makten allt, människor betydde ingenting. Så paranoid hade han blivit att till och med ett nyfött barn såg han som ett hot.

Hur många de mördade barnen var kan vi sluta oss till utifrån Betlehems dåtida befolkning. Det måste varit omkring 20 barn. Vi förstår den förtvivlan som måste ha stigit över Betlehem och som Matteus beskriver genom att citera profeten Jeremia: "ett rop hörs i Rama, gråt och högljudd klagan: Rakel begråter sina barn, hon låter inte trösta sig, ty de finns inte mer." Detta Rama-skri ekar mellan husen i Betlehem. Det var i en sådan värld som Messias föddes. Guds frälsningsplan höll på att gå om intet redan från början.

Minnet av dessa barn har kyrkan hedrat med en alldeles särskild dag. 28 dec: Värnlösa barns dag, tidigare kallades dagen Menlösa barns dag, menlös i betydelsen oskyldig. De var oskyldiga barn som offrades för Kristi skull. Inte för att Gud ville deras död. Orsaken till massmordet fanns enbart i onda krafter: mänskliga och demoniska. Ändå blev dessa barns död ett skydd för det nyfödda Jesus-barnet. Herodes trodde förmodligen att hotet var röjt ur vägen och brydde sig inte mer om saken.

Detta är en dag då alla oskyldiga barn står i centrum. Vi påminns om att Gud har en tanke med varje liv som föds. I Sverige av idag så förekommer det inga massmord på barn. Ändå blir det en tankeställare för oss, för alla de barn som inte tillåts födas. Att det varje år är ett antal barn som inte får komma till världen är inget som märks, det är något som pågår i det tysta. Men vi behöver inte anklaga enskilda människor för detta. Det är istället kulturen och systemet som behöver ifrågasättas.

Matteus citerar en vers ur profeten Jeremia. Situationen där handlar om när folket fördes bort i exil. Men versen får en ny innebörd här. Och Matteus kan nog ha tänkt även på nästa vers, även om han inte nämner den, men som finns med i vår gammaltestamentliga läsning.

Där blir Rakel tröstad: "Hör upp med din klagan...dina barn ska vända hem till sitt land." Jag tror att dessa oskyldiga barn från Betlehem har en hedersplats i himlen. De som fick offra sina liv för Kristi skull, kyrkans första martyrer.

Ondskan nådde alltså inte fram till Kristus, den gången. Tiden var ännu inte inne för hans offerdöd, det skulle bli först 33 år senare. Så därför

sände Gud sin ängel för att varna Josef, och uppmana honom att fly till Egypten.

I denna akt spelar Josef huvudrollen. Maria nämns inte med sitt namn, bara som "barnets mor". Nu är det till Josef som Herrens ängel talar. Han får befallning i drömmen för att rädda barnet och dess mor undan den hotande faran. Josef tycks inte ha tvekat en sekund. I skydd av nattens mörker bryter de upp. Josef kräver inga garantier om skydd. Han handlar beslutsamt och målmedvetet. Inte heller får han i förväg veta hur länge de skall stanna i Egypten. "Stanna där tills jag säger till dig", lyder anvisningen.

Josef, Maria och barnet, den heliga familjen, som i mörkret flyr till ett främmande land, verkar till synes vara så värlös och bräcklig. Men det som i till det yttre kan tyckas osäkert, är grunden till den verkliga tryggheten. De litade på Gud och tvekade inte att följa honom, därför var de tryggare än någon annan familj mitt ute i öknen med sitt nyfödda gossebarn.

Den heliga familjen är en bild för varje familj, som bär på det nya livet i sin mitt och har uppgiften att vårda och skydda det mot alla faror.

Guds frälsningsplan gick inte om intet, trots ondskans desperata försök att krossa den i dess linda. Gud hade förutsett allt och vidtagit de rätta måtten för att planen skulle fortsätta. Låt oss inte glömma den utan förnya och fördjupa vår tro på Kristus.